



CBS1000 Romans to Galatians

Conrad Jun Tolosa

CBS1005 Galacia

1 Mula kay Pablo na hinirang na apostol, hindi ng tao o sa pamamagitan ng tao, kundi ni Jesu-Cristo at ng Diyos Ama na muling bumuhay kay Jesus, **2** at mula sa lahat ng mga kapatid na kasama ko, pagbati sa mga iglesya sa Galacia:

3 Sumainyo nawa ang kagandahang-loob at kapayapaang mula sa Diyos Ama at sa ating Panginoong Jesu-Cristo. **4** Inialay ni Jesu-Cristo ang kanyang sarili para

sa ating kasalanan ayon sa kalooban ng ating Diyos Ama upang mahango tayo sa kasamaang naghahari ngayon sa sanlibutang ito. **5** Purihin ang Diyos magpakailanman! Amen.

Ang Tunay na Magandang Balita

6 Nagtataka ako kung bakit kay dali ninyong tumalikod sa Diyos na tumawag sa inyo sa pamamagitan ng kagandahang-loob ni Cristo^[a] at kayo'y bumaling agad sa ibang magandang balita. **7** Ang totoo'y wala namang ibang magandang balita; kaya nga lamang, may mga nanggugulo sa inyo at nagsisikap na baguhin ang Magandang Balita ni Cristo. **8** Subalit kahit kami o isang anghel mula sa langit ang mangaral sa inyo ng Magandang Balita na iba sa ipinangaral namin sa inyo, parusahan nawa siya ng Diyos! **9** Sinabi na namin ito sa inyo, at inuulit ko ngayon, parusahan nawa ng Diyos ang sinumang mangaral sa inyo ng Magandang Balita na naiiba kaysa tinanggap na ninyo.

10 Bakit ko sinasabi ito, dahil ba sa nais kong mapuri ng tao? Hindi! Ang papuri lamang ng Diyos ang tangi kong hinahangad. Sinisikap ko bang magbigay-lugod sa tao? Hindi! Kung iyan ang talagang hangad ko, hindi na sana ako naging alipin ni Cristo.

Paano Naging Apostol si Pablo

11 Mga kapatid, nais kong malaman ninyo na ang Magandang Balitang ipinangaral ko'y hindi katha ng tao. **12** Hindi ko ito tinanggap mula sa tao, at hindi rin itinuro sa akin ng sinumang tao. Si Jesu-Cristo mismo ang naghayag nito sa akin.

13 Hindi kaila sa inyo kung paano ako namuhay noon bilang kaanib ng relihiyon ng mga Judio. Walang awa kong inusig ang iglesya ng Diyos at sinikap na ito'y wasakin. **14** Sa relihiyon ng mga Judio, nahigitan ko ang maraming kasing-edad ko at ako'y lubhang masugid sa kaugalian ng aming mga ninuno.

15 Ngunit dahil sa kagandahang-loob ng Diyos, pinili niya ako bago pa ako ipanganak at tinawag upang maglingkod sa kanya. **16** Nang minabuti niyang ihayag sa akin ang kanyang Anak upang maipangaral ko siya sa mga Hentil, hindi ako sumangguni sa sinumang tao. **17** Ni hindi rin ako nagpunta sa Jerusalem

upang makipagkita sa mga apostol na nauna sa akin; sa halip, nagpunta ako sa Arabia, at pagkatapos ay bumalik ako sa Damasco. ¹⁸ Pagkaraan ng tatlong taon, pumunta ako sa Jerusalem upang makipag-usap kay Pedro, at labinlimang araw kaming nagkasama. ¹⁹ Wala akong nakitang iba pang apostol maliban kay Santiago na kapatid ng Panginoon.

²⁰ Totoong lahat ang isinusulat ko sa inyo. Alam ng Diyos na hindi ako nagsisinungaling.

²¹ Pagkatapos, pumunta ako sa ilang lugar sa Siria at sa Cilicia. ²² Hindi pa ako kilala noon ng mga mananampalataya kay Cristo na nasa Judea. ²³ Nakarating lamang sa kanila ang ganitong balita, “Ang dating umuusig sa atin ay nangangaral na ngayon ng pananampalatayang dati'y sinikap niyang wasakin.” ²⁴ Kaya't nagpuri sila sa Diyos dahil sa akin.

Si Pablo at ang Ibang mga Apostol

2 Makalipas ang labing-apat na taon, muli akong pumunta sa Jerusalem kasama si Bernabe. Isinama ko rin si Tito. ² Bumalik ako sapagkat inihayag sa akin ng Diyos na dapat akong pumunta doon. Nakipagpulong ako nang sarilinan sa mga kinikilalang pinuno ng iglesya, at inilahad ko sa kanila ang Magandang Balitang ipinangaral ko sa mga Hentil. Ginawa ko ito dahil ayaw kong mawalan ng kabuluhan ang aking ginawa at ginagawa pa. ³ Kahit na isang Griego ang kasama kong si Tito, hindi nila pinilit na magpatuli ito ⁴ kahit may ilang huwad na kapatid na nagtangka ng gayon. Nakihalubilo sila sa amin upang manmanan ang kalayaang taglay natin kay Cristo Jesus. Nais nila kaming maging mga alipin. ⁵ Hindi kami nagpailalim sa kanilang kagustuhan kahit isang saglit, upang maingat namin para sa inyo ang tunay na kahulugan ng Magandang Balita.

⁶ Ngunit walang idinagdag sa akin ang mga kinikilalang pinuno; hindi mahalaga sa akin kung sino man sila, sapagkat walang itinatangi ang Diyos. ⁷ Sa halip, kinilala nila na ipinagkatiwala sa akin ang pangangaral ng Magandang Balita sa mga Hentil, kung paanong ipinagkatiwala kay Pedro ang pangangaral ng Magandang Balita sa mga Judio. ⁸ Ang Diyos na nagbigay ng kapangyarihan kay Pedro na mangaral sa mga Judio ang siya ring nagbigay sa akin ng kapangyarihang mangaral sa mga Hentil. ⁹ Nakita nina Santiago, Pedro at Juan, na mga kinikilalang haligi ng iglesya, ang kagandahang-loob na ibinigay sa akin, kaya't kami ni Bernabe ay buong puso nilang tinanggap bilang mga kamanggagawa. Pinagkasunduan namin na kami'y sa mga Hentil mangangaral at sila nama'y sa mga Judio. ¹⁰ Ang hiling lamang nila ay huwag naming kakaligtaan ang mga dukha, na siya namang masikap kong ginagawa.

Pinagsabihan ni Pablo si Pedro

¹¹ Subalit nang dumating si Pedro sa Antioquia, harap-harapan ko siyang sinaway sapagkat maling-mali ang kanyang ginagawa. ¹² Dahil bago dumating ang ilang sugo ni Santiago, siya'y nakikisalo sa mga Hentil. Subalit nang dumating na ang mga iyon, lumayo na siya at hindi na nakisalo sa mga Hentil dahil sa takot niya sa pangkat na nagnanais na tuliin din ang mga Hentil. ¹³ At gumaya naman sa kanya ang ibang mga kapatid doon na mga Judio; pati si Bernabe ay natangay ng kanilang pagkukunwari. ¹⁴ Nang makita kong ang kanilang ikinikilos ay hindi ayon sa tunay na diwa ng Magandang Balita, sinabi ko kay Pedro sa harap nilang lahat, “Kung ikaw na isang Judio ay namumuhay na parang Hentil at hindi bilang Judio, bakit mo ngayon pinipilit ang mga Hentil na mamuhay gaya ng mga Judio?”

Pinapawalang-sala Dahil sa Pananampalataya

¹⁵ Kami nga'y ipinanganak na Judio at hindi makasalanang Hentil. ¹⁶ Gayunman, alam naming ang tao'y pinapawalang-sala sa pamamagitan ng pananampalataya kay Jesu-Cristo, at hindi sa pamamagitan ng pagsunod sa Kautusan. Kaya't kami ay sumampalataya kay Cristo Jesus upang mapawalang-sala sa pamamagitan ng pananampalataya sa kanya, at hindi sa pamamagitan ng Kautusan. Sapagkat walang taong pinapawalang-sala sa pamamagitan ng pagsunod sa Kautusan. ¹⁷ Ngunit kung sa pagsisikap naming mapawalang-sala sa pamamagitan ni Cristo ay matagpuan kaming makasalanang pa, nangangahulugan bang si Cristo ay tagapagtaguyod ng kasalanan? Hinding-hindi! ¹⁸ Ngunit kung itinatayo kong muli ang winasak ko na, ipinapakita kong makasalanang nga ako. ¹⁹ Ako'y namatay na sa Kautusan sa pamamagitan rin ng Kautusan upang ngayo'y mabuhay para sa Diyos. Ako'y kasama ni Cristo na ipinako sa krus. ²⁰ Kaya hindi na ako ang nabubuhay ngayon kundi si Cristo na ang nabubuhay sa akin. At ang buhay ko ngayon sa katawan ay ikinabubuhay ko sa pamamagitan ng pananampalataya sa Anak ng Diyos na nagmahal sa akin at naghandog ng kanyang sarili para sa akin. ²¹ Hindi ko tinatanggi ang kagandahang-loob ng Diyos. Kung ang tao'y mapapawalang-sala sa pamamagitan ng Kautusan, walang kabuluhan ang pagkamatay ni Cristo!

Kautusan o Pananampalataya?

3 Mga hangal kayong mga taga-Galacia! Sino ang nakagayuma sa inyo? Sa harap mismo ng inyong mga mata ay ipinakita ang pagkamatay ni Jesu-Cristo sa krus! ² Sabihin nga ninyo, tinanggap ba ninyo ang Espiritu sa pamamagitan ng mga gawa ayon sa Kautusan o sa pamamagitan ng inyong pananalig sa inyong narinig tungkol kay Cristo? ³ Talagang napakahangal ninyo! Nagsimula na kayo sa Espiritu, at ngayo'y nais ninyong magtapos sa pamamagitan ng inyong sariling kapangyarihan! ⁴ Wala na bang halaga sa inyo ang mga naranasan ninyo? Marahil naman ay mayroon. ⁵ Dahil ba sa pagsunod ninyo sa kautusan ay ipinagkakaloob ng Diyos ang Espiritu sa inyo at gumagawa kayo ng mga himala, o dahil sa pananampalataya na inyong narinig tungkol kay Cristo?

⁶ Tulad ng nangyari kay Abraham, "Sumampalataya siya sa Diyos, at dahil dito, siya'y itinuring ng Diyos na matuwid." ⁷ Kung gayon, maliwanag na ang mga nananalig sa Diyos ang mga tunay na anak ni Abraham. ⁸ Bago pa ito nangyari ay ipinahayag na ng kasulatan na pawawalang-sala ng Diyos ang mga Hentil sa pamamagitan ng pananampalataya. Ang Magandang Balitang ito ay ipinahayag na kay Abraham, "Sa pamamagitan mo'y pagpapalain ang lahat ng bansa." ⁹ Kaya naman pagpapalain ang mga sumasampalataya tulad ni Abraham na sumampalataya.

¹⁰ Ang lahat ng nagtitiwala sa pagsunod sa Kautusan ay nasa ilalim ng isang sumpa. Sapagkat nasusulat, "Sumpain ang hindi sumusunod sa lahat ng nakasulat sa aklat ng Kautusan." ¹¹ Malinaw na walang taong pinapawalang-sala sa paningin ng Diyos sa pamamagitan ng Kautusan, sapagkat sinasabi ng kasulatan, "Ang itinuring ng Diyos na matuwid sa pamamagitan ng pananampalataya ay mabubuhay."^[a] ¹² Ang Kautusan ay hindi nakabatay sa pananampalataya, sapagkat sinasabi ng kasulatan, "Ang tumutupad sa lahat ng itinatakda ng Kautusan ay mabubuhay sa pamamagitan ng mga ito."

¹³ Tinubos tayo ni Cristo mula sa sumpa ng Kautusan nang siya ay isinumpa para sa atin, sapagkat nasusulat, "Isinumpa ang bawat binibitay sa punongkahoy." ¹⁴ Ginawa ito ni Cristo upang ang mga

pagpapalang ipinangako ng Diyos kay Abraham ay makamtan din ng mga Hentil sa pamamagitan ni Cristo Jesus at sa pamamagitan ng pananalig ay matanggap natin ang Espiritung ipinangako ng Diyos.

Ang Kautusan at ang Pangako

¹⁵ Mga kapatid, narito ang isang pangkaraniwang halimbawa. Kapag nalagdaan na ang isang kasunduan, hindi na ito mapapawalang-saysay ni madaragdagan. ¹⁶ Ngayon, nangako ang Diyos kay Abraham at sa kanyang supling. Hindi sinasabi, “At sa kanyang mga supling,” na ang tinutukoy ay marami kundi, “At sa iyong supling,” na iisa ang tinutukoy at ito’y si Cristo. ¹⁷ Ito ang ibig kong sabihin, pinagtibay ng Diyos ang isang kasunduan at ipinangako niyang tutuparin ito. Ang kasunduang iyon at ang mga pangako ng Diyos ay hindi mapapawalang-saysay ng Kautusan na dumating pagkaraan ng apat na raan at tatlumpung taon. ¹⁸ Kung ang pamana ay ipinagkakaloob dahil sa Kautusan, hindi na ito dahil sa pangako. Ngunit ang pamana ay ibinigay ng Diyos kay Abraham bilang katuparan ng kanyang pangako.

¹⁹ Kung ganoon, ano ang silbi ng Kautusan? Idinagdag ito upang maipakita kung ano ang paglabag, at may bisa ito hanggang sa dumating ang anak na pinangakuan. Ibinigay ang Kautusan sa pamamagitan ng mga anghel, sa tulong ng isang tagapamagitan. ²⁰ Kapag may tagapamagitan, nangangahulugang higit sa isang panig ang gumagawa ng kasunduan—subalit ang Diyos ay iisa.

Ang mga Anak at ang mga Alipin

²¹ Ang ibig bang sabihin nito’y salungat ang Kautusan sa mga pangako [ng Diyos]?^[u] Hinding-hindi! Kung ang kautusang ibinigay ay nakapagbibigay-buhay, ang tao’y magiging matuwid sa paningin ng Diyos sa pamamagitan ng pagsunod niya sa Kautusan. ²² Ngunit ayon sa kasulatan, ang lahat ng tao’y alipin ng kasalanan, kaya’t ang ipinangako ng Diyos ay matatanggap sa pamamagitan ng pananalig kay Jesu-Cristo na ibinibigay sa lahat ng sumasampalataya.

²³ Bago dumating ang panahon ng pananampalataya, tayo’y nakakulong sa Kautusan hanggang sa ang pananampalatayang ito kay Cristo ay mahayag. ²⁴ Kaya’t ang Kautusan ang naging taga-disiplina natin hanggang sa dumating si Cristo upang tayo’y maituring na matuwid sa pamamagitan ng pananampalataya. ²⁵ Ngayong dumating na ang panahon ng pananampalataya, wala na tayo sa ilalim ng taga-disiplina.

²⁶ Dahil sa inyong pakikipag-isa kay Cristo Jesus, kayong lahat ay mga anak ng Diyos sa pamamagitan ng pananampalataya. ²⁷ Si Cristo mismo ang inyong isinuot na parang damit nang kayo’y nabautismuhan sa inyong pakikipag-isa sa kanya. ²⁸ Wala nang pagkakaiba ang Judio at ang Griego, ang alipin at ang malaya, ang lalaki at ang babae. Kayong lahat ay iisa na dahil sa inyong pakikipag-isa kay Cristo Jesus. ²⁹ At kung kayo’y kay Cristo, kayo’y mga anak ni Abraham at tagapagmana ng mga pangako ng Diyos.

4 Ito ang ibig kong sabihin: habang bata pa ang tagapagmana, hindi siya nakakahigit sa isang alipin kahit na siya ang may-ari ng lahat. ² Sa halip, siya’y nasa ilalim pa ng mga tagapangasiwa at mga katiwala hanggang sa panahong itinakda ng kanyang ama. ³ Gayundin naman, tayo noon ay nasa ilalim ng mga tuntuning umiiral sa sanlibutang ito hanggang sa tayo’y dumating sa hustong gulang. ⁴ Ngunit nang sumapit ang tamang panahon, isinugo ng Diyos ang kanyang Anak na isinilang ng isang babae at namuhay sa ilalim ng Kautusan ⁵ upang palayain ang mga nasa ilalim ng Kautusan. Sa gayon, tayo’y maituturing na mga anak ng Diyos.

⁶ At dahil kayo'y^[a] mga anak ng Diyos, isinugo niya ang Espiritu ng kanyang Anak sa ating mga puso, na tumatawag sa Diyos ng “Ama, Ama ko!” ⁷ Ginawa na kayo ng Diyos na mga anak at hindi na mga alipin, at kung gayon kayo'y mga tagapagmana niya.

Ang Pagmamalasakit ni Pablo sa mga Taga-Galacia

⁸ Noong hindi pa ninyo nakikilala ang Diyos, kayo'y alipin ng mga bagay na hindi totoong mga diyos. ⁹ Ngunit ngayong nakikilala na ninyo ang Diyos, o mas tamang sabihin, ngayong nakikilala na kayo ng Diyos, bakit kayo bumabalik sa mga tuntuning walang bisa at walang halaga? Bakit gusto na naman ninyong paalipin sa mga iyon? ¹⁰ May itinatangi kayong mga araw, mga buwan, mga panahon at mga taon! ¹¹ Nangangamba akong baka nasayang lamang ang pagpapagal ko para sa inyo.

¹² Nakikiusap ako sa inyo mga kapatid, tularan ninyo ako, sapagkat ako'y naging katulad na ninyo. Wala kayong ginawang masama sa akin. ¹³ Alam naman ninyong ang pagkakasakit ko noon ang naging dahilan kaya ko ipinangaral sa inyo ang Magandang Balita. ¹⁴ Gayunman, hindi ninyo ako itinakwil o hinamak, kahit na naging pagsubok sa inyo ang aking karamdaman. Sa halip, tinanggap ninyo ako na parang anghel ng Diyos, at para pa ngang si Cristo Jesus! ¹⁵ Nasaan na ngayon ang kasiyahang iyon? Ako mismo ang makakapagpatotoo na kung maaari nga lamang pati ang inyong mga mata'y dudukitin ninyo at ibibigay sa akin noon. ¹⁶ Ngayon, ituturing ba ninyo akong kaaway dahil sa sinasabi ko sa inyo ang katotohanan?

¹⁷ Pinapahalagahan nga kayo ng mga taong iyan, ngunit hindi mabuti ang kanilang layunin. Nais lamang nila kayong ilayo sa akin upang sila ang inyong pahalagahan. ¹⁸ Hindi masama ang magpahalaga, kung mabuti ang layunin at hindi kung kaharap lamang ninyo ako! ¹⁹ Mga anak ko, dahil sa inyo'y minsan pa akong nagdaranas ng hirap tulad ng babaing nanganganak, hanggang sa ganap na mabuo si Cristo sa inyo. ²⁰ Sana'y kasama ko kayo ngayon upang maiba ang tono ng aking pagsasalita sapagkat gulung-gulo ang isip ko tungkol sa inyo.

Ang Paghahambing kina Hagar at Sara

²¹ Sabihin nga ninyo sa akin, kayong nagnanais mapasailalim ng Kautusan, hindi ba ninyo naririnig ang sinasabi ng Kautusan? ²² Sinasabi roon na si Abraham ay nagkaanak ng dalawang lalaki, isa sa aliping babae at isa sa malayang babae. ²³ Ang anak niya sa aliping babae ay ipinanganak ayon sa kagustuhan ng tao, ngunit ang anak niya sa malayang babae ay ipinanganak bilang katuparan ng pangako ng Diyos. ²⁴ Ito'y isang paghahambing. Ang dalawang babae ay larawan ng dalawang kasunduan, ang isa ay ang tipan sa Bundok ng Sinai na kinakatawan ni Hagar at ng kanyang mga anak, na pawang mga alipin. ²⁵ Si Hagar ay kumakatawan sa Bundok ng Sinai na nasa Arabia,^[b] at larawan ng kasalukuyang Jerusalem sapagkat siya'y nasa pagkaalipin, kasama ng kanyang mga mamamayan. ²⁶ Ngunit ang Jerusalem na nasa langit ay malaya, at siya ang ating ina. ²⁷ Ayon sa nasusulat,

“Magsaya ka, O babaing hindi magkaanak! Humiyaw ka sa galak, ikaw na hindi pa nakaranas ng hirap sa panganganak! Sapagkat higit na marami ang anak ng babaing nangungulila kaysa babaing may asawa.”

²⁸ Mga kapatid, tulad ni Isaac, tayo'y mga anak ayon sa pangako. ²⁹ Kung noong una, ang ipinanganak ayon sa Espiritu ay inuusig ng ipinanganak ayon sa kagustuhan ng tao, gayundin naman ngayon. ³⁰ Ngunit ganito ang sinasabi ng kasulatan, “Palayasin mo ang babaing alipin at ang kanyang anak,

sapagkat ang anak ng alipin ay hindi dapat makibahagi sa mana ng anak ng malaya.”³¹ Kaya nga, mga kapatid, hindi tayo anak ng alipin kundi ng malaya.

Manatili Kayong Malaya

5 Malaya na tayo dahil pinalaya tayo ni Cristo. Kaya magpakatatag kayo at huwag nang paalipin pang muli!

² Akong si Pablo ang nagsasabi sa inyo, kapag nagpatuli kayo, binabaliwala ninyo si Cristo. ³ Binabalaan ko ang lahat ng taong nagpapatuli, tungkulin nilang sumunod sa buong Kautusan. ⁴ Kayong nagsisikap na maging matuwid sa pamamagitan ng pagtupad sa Kautusan, inihiwalay ninyo ang inyong sarili kay Cristo at napalayo kayo sa kagandahang-loob ng Diyos. ⁵ Kami'y umaasa na magiging matuwid sa pamamagitan ng pananampalataya, at ito'y sa kapangyarihan ng Espiritu. ⁶ Sa mga nakipag-isa na kay Cristo Jesus, hindi na mahalaga kung ang isang tao ay tuli o hindi. Ang mahalaga'y ang pananampalatayang gumagawa sa pamamagitan ng pag-ibig.

⁷ Maganda na sana ang inyong pagtakbo. Sino ang humarang sa inyong pagsunod sa katotohanan? ⁸ Hindi kayo hihikayatin ng ganyan ng Diyos na tumawag sa inyo. ⁹ Ang sabi nga, “Napapaalsa ng kaunting pampaalsa ang buong masa ng harina.” ¹⁰ Naniniwala akong sasang-ayon kayo sa akin sa bagay na ito, dahil sa ating kaugnayan sa Panginoon. At natitiyak kong paparusahan ng Diyos ang sinumang nanggugulo sa inyo.

¹¹ Mga kapatid, kung talagang nangangaral pa ako na kailangan ang pagtutuli, bakit pa ako inuusig hanggang ngayon? Kung iyo'y totoo, hindi na sana nila ikinagagalit ang aking pangangaral tungkol sa pagkamatay ni Cristo sa krus. ¹² At ang mga nanggugulo sa inyo ay huwag lamang patuli kundi tuluyan na nilang putulan ang sarili nila.

¹³ Mga kapatid, tinawag kayo upang maging malaya. Ngunit huwag naman ninyong gamitin ang inyong kalayaan upang masunod ang hilig ng laman, kundi maglingkod kayo sa isa't isa sa diwa ng pag-ibig. ¹⁴ Sapagkat ang buong Kautusan ay nauuwi sa isang pangungusap, “Ibigin mo ang iyong kapwa gaya ng pag-ibig mo sa iyong sarili.” ¹⁵ Ngunit kung kayo'y nagkakagatan at nagsasakmalang parang mga hayop, mag-ingat kayo at baka tuluyan ninyong sirain ang isa't isa.

Ang Espiritu at ang Laman

¹⁶ Sinasabi ko sa inyo, mamuhay kayo ayon sa Espiritu at hindi ninyo pagbibigyan ang mga pagnanasa ng laman. ¹⁷ Sapagkat ang mga pagnanasa ng laman ay laban sa kagustuhan ng Espiritu, at ang kagustuhan ng Espiritu ay laban sa mga pagnanasa ng laman. Magkalaban ang dalawang ito kaya napipigilan kayo sa paggawa ng nais ninyong gawin. ¹⁸ Kung pinapatnubayan kayo ng Espiritu, wala na kayo sa ilalim ng Kautusan.

¹⁹ Hindi maikakaila ang mga gawa ng laman: pakikiapid, kahalayan at kalaswaan; ²⁰ pagsamba sa diyus-diyosan, pangkukulam, pagkapoot, pag-aaway-away, pagseselos, pagkakagalit at kasakiman, pagkakampikampi at pagkakabaha-bahagi, ²¹ pagkainggit, [pagpatay]^[a] paglalasing, walang habas na pagsasaya, at iba pang katulad nito. Muli ko kayong binabalaan: ang gumagawa ng mga ito ay hindi magkakaroon ng bahagi sa kaharian ng Diyos.

²²Subalit ang bunga ng Espiritu ay pag-ibig, kagalakan, kapayapaan, pagtitiyaga, kabaitan, kabutihan, katapatan, ²³kahinahunan, at pagpipigil sa sarili. Walang batas laban sa mga ganito. ²⁴At ipinako na sa krus ng mga nakipag-isa kay Cristo Jesus ang kanilang laman at ang masasamang hilig nito. ²⁵Kung binigyan tayo ng buhay ng Espiritu, mamuhay rin tayo ayon sa Espiritu. ²⁶Huwag tayong maging palalo, huwag nating galitin ang isa't isa, at huwag rin tayong mainggit sa isa't isa.

Magtulungan sa mga Pasanin

6 Mga kapatid, kung may isa sa inyo na mahulog sa pagkakasala, kayong pinapatnubayan ng Espiritu ang magtuwid sa kanya. Subalit gawin ninyo iyon nang mahinahon, at mag-ingat kayo, baka kayo naman ang matukso. ²Magtulungan kayo sa pagbuhat ng pasanin ng bawat isa. Sa gayong paraan ay matutupad^[a] ninyo ang kautusan ni Cristo. ³Kung inaakala ninyong kayo'y nakakahigit sa iba, subalit hindi naman, dinadaya ninyo ang inyong sarili. ⁴Suriin ng bawat isa ang kanyang gawa. Sa gayon, ang kanyang kagalakan ay nakabatay sa kanyang gawa. Huwag na niyang ihambing pa iyon sa gawa ng iba, ⁵sapagkat ang bawat isa ay dapat magdala ng kanyang sariling dalahin.

⁶Ang mga tinuturuan ng salita ng Diyos ay dapat magbahagi ng lahat ng magagandang bagay sa mga nagtuturo.

⁷Huwag ninyong linlangin ang inyong sarili; hindi maaaring tuyain ang Diyos. Kung ano ang itinanim ng tao, iyon din ang kanyang aanihin. ⁸Ang nagtatanim para sa sarili niyang laman ay aani ng pagkabulok mula sa laman. Ngunit ang nagtatanim para sa Espiritu ay aani ng buhay na walang hanggan. ⁹Kaya't huwag tayong mapagod sa paggawa ng mabuti sapagkat pagdating ng takdang panahon tayo ay aani kung hindi tayo susuko. ¹⁰Kaya nga, basta may pagkakataon ay gumawa tayo ng mabuti sa lahat ng tao, lalo na sa mga kapatid natin sa pananampalataya.

Pangwakas na Babala at Pagbati

¹¹Tingnan ninyo kung gaano kalaki ang mga titik na ginagamit ko sa pagsulat sa inyo sa pamamagitan ng sarili kong kamay.

¹²Gusto lamang ng mga namimilit sa inyo na kayo'y magpatuli na makita silang gumagawa ng magagandang bagay. Ginagawa nila iyon upang huwag silang usigin dahil sa krus ni Cristo. ¹³Kahit na silang mga tuli ay hindi naman tumutupad sa Kautusan; nais lamang nilang patuli kayo upang maipagmalaki nila na kayo man ay tumupad sa tuntuning iyon. ¹⁴Huwag nawang mangyari sa akin na ipagmalaki ko ang anumang bagay bukod sa krus ng ating Panginoong Jesu-Cristo. Sapagkat sa pamamagitan nito, ang mundong ito'y patay na para sa akin, at ako nama'y patay na rin sa mundo. ¹⁵Hindi mahalaga kung tuli man o hindi ang isang tao. Ang mahalaga ay kung siya ay bago nang nilalang. ¹⁶Manatili nawa ang kapayapaan at habag ng Diyos sa lahat ng namumuhay ayon sa tuntuning ito, at sa buong bayan ng Diyos.

¹⁷Kaya mula ngayon, huwag nang dagdagan ninuman ang aking mga paghihirap, sapagkat ipinapakita ng mga pilat sa aking katawan na ako'y lingkod ni Jesus.

¹⁸Mga kapatid, sumainyo nawang lahat ang kagandahang-loob ng ating Panginoong Jesu-Cristo. Amen.

Multiple Choice:

1. Ayon sa Galacia chapter 1, alin ang tamang statement?
 - a. Ang gospel ni Cristo ay base sa tama at malalim na pangangatuwiran ng tao.
 - b. Ang gospel ni Cristo ay nakatayo sa Sampung Utos.
 - c. Ang gospel ni Cristo ay tungkol sa pag-aalay ni Cristo ng Kanyang buhay para sa ating kaligtasan.
 - d. All of the above

2. Alin ang tamang statement?
 - a. Kinakailangan ang membership sa isang organized church para makasiguro na ligtas ka.
 - b. Kinakailangan ang mabubuting gawa kasama ng iyong pananampalata para makasiguro na ligtas ka.
 - c. Ang pagtanggap sa katotohanan ng salita ni Cristo ay sapat para sa kaligtasan.
 - d. All of the above

3. Tinanggap ng mananampalataya ang Holy Spirit:
 - a. nang siya ay sumunod sa batas ni Moses.
 - b. nang tanggapin at paniwalaan niya ang mabuting balita tungkol kay JesuCristo.
 - c. nang siya ay bininyagan sa beach or swimming pool.
 - d. nang gawin niya ang lahat sa taas.

4. Ayon sa Galacia 4:21-31, alin ang maling statement?
 - a. Nagka anak si Abraham sa dalawang babae, si Hagar na isang alipin at si Saran na isang malaya.
 - b. Ang anak ni Abraham kay Hagar ay galing sa plano ng tao, ang anak kay Sarah ay galing sa pangako ng Diyos.
 - c. Ang anak ni Hagar ay nagsalarawan ng lumang pakikipag-tipan ng Diyos, samantalang ang anak ni Sarah ay nagsalarawan ng bagong tipan.
 - d. Parehong taglay ng dalawang larawan ang kaligtasan mula kay Cristo.

5. Ayon sa Galatia 5:16-18, alin ang tamang statement?
 - a. Ang ating lumang kalikasan ay nagnanais ng ibig ng Holy Spirit.
 - b. Ang mga pananasa na galing sa Holy Spirit ay contra sa gusto ng ating lumang kalikasan.
 - c. Wala namang pagtatalo ang Espiritu ng Diyos at ang ating natural na kalikasan.

6. Ayon sa Galacia 6:1-3, alin ang tamang statement?
 - a. Kailangang tulungan natin ang kapatid na may mabigat na dalahin.
 - b. Pilitin mong balikatin ang sarili mong responsibilidad na gawain.
 - c. Dapat kang makilaan sa mga pangangailangan ng mga guro na iyong pinakikinabangan.
 - d. All of the above